

LIETOTĀJA ROKASGRĀMATA

VISC Centralizēto valodu eksāmenu mutvārdu daļas ieraksts

VISPĀRĪGA TEHNISKĀ INFORMĀCIJA (KOPSAVILKUMS)

- 1. Programmatūra paredzēta lietošanai *Microsoft Windows (Windows 7 un jaunākas)* vidēs.**
- 2. Attiecīgajā darbstacijā ir jābūt instalētam vismaz *Microsoft .NET 4.0***
- 3. *Microsoft .NET 4.0* un jaunākas versijas ir lejupielādējamas Microsoft mājas lapā bez maksas.**
- 4. Programmatūras instalācijas datne instalē to attiecīgā lietotāja *My Documents* vai *Documents* mapē:**
 - instalēšanas laikā ir iespējams izvēlēties arī citu instalācijas mērķa mapi;
 - atinstalēšana (*Uninstall*) šai programmatūrai nav nepieciešama;
 - programmatūras jau instalēto mapi var brīvi pārvietot uz citiem datoriem vai citām mapēm.
- 5. Programmatūra ir lietojama gan galddatoros, gan klēpj datoros:**
 - minimālās darbstacijas prasības ir 1 GB RAM, skaņas atbalsts un mikrofons;
 - ierakstu ietilpības apjoms atkarīgs no ierakstu skaita un to ilguma (1min = 1MB);
 - minimālā ekrāna izšķirtspēja – 1024x768 punkti;
 - nav nepieciešams instalēt kādu papildus skaņas programmatūru.
- 6. Katram skolēnam pēc ieraksta veidojas sava audio ieraksta datne (mape „Ieraksti” → attiecīgais priekšmets):**
 - katras ierakstītās datnes nosaukums tiek veidots no skolas koda un skolēna koda (piemēram, XXXXXXXX-XXXX);
 - veicot atkārtotu šī paša skolēna ierakstu, jaunā ieraksta datnes nosaukums tiek papildināts ar indeksa skaitli iekavās (piemēram, XXXXXXXX-XXXX(1));
 - ierakstīto skolēnu saraksts veidojas datnē „Saraksts” (mape „Ieraksti” → attiecīgais priekšmets).
- 7. Uz VISC tiek sūtīta mape ar attiecīgā eksāmena ierakstiem, kas atrodas mapē „Ieraksti”:**
 - atkarībā no Jūsu skolas ierakstu apjoma, var izvēlēties ierakstīt datnes CD vai DVD formāta diskos;
 - ja ieraksti tiek veikti vairākās telpās, dienas beigās visas eksāmena mapes ar audio ierakstiem no visām darbstacijām tiek ierakstītas vienā datu nesējā, lai nosūtītu VISC;
 - katra priekšmeta audio ierakstu sarakstu nepieciešams izdrukāt no programmas un pievienot sūtījumam;
 - ja ieraksti notiek vairākās telpās, dienas beigās nepieciešams izdrukāt katrā telpā veikto ierakstu sarakstu un pievienot sūtījumam.
- 8. Elektroenerģijas padeves pārtraukuma gadījumā vai kāda datortehnikas darbības pārtraukuma gadījumā darbstacijā mapē *Ieraksti* saglabājas ierakstītās datnes. Pēc tehniskās problēmas novēršanas tiek uzsākts jauns ieraksts un skolēns turpina atbildi, bet par notikušo tiek sastādīts akts, kas tiek nosūtīts VISC.**

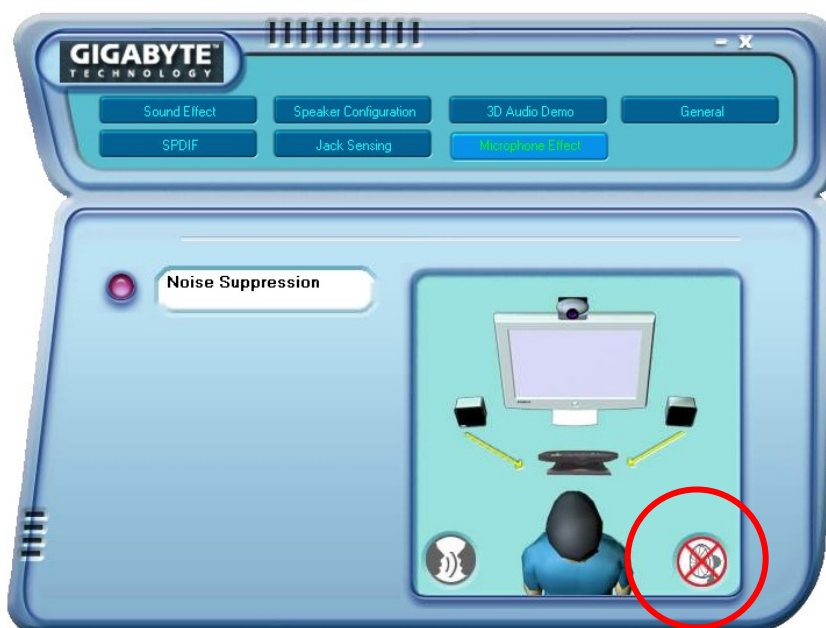
PAPILDUS INFORMĀCIJA

Nosūtīšanai VISC 1 CD diskā var ierakstīt apmēram 40 skolēnu atbilžu audio ierakstu datnes, pieņemot, ka vidējais ieraksta ilgums ir 15 minūtes.

1 DVD diskā nosūtīšanai var ierakstīt apmēram 300 audio ierakstu datnes, pieņemot, ka vidējais ieraksta ilgums ir 15 min. Šāda diska ierakstīšanai dienas beigās nepieciešamas aptuveni 8 minūtes.

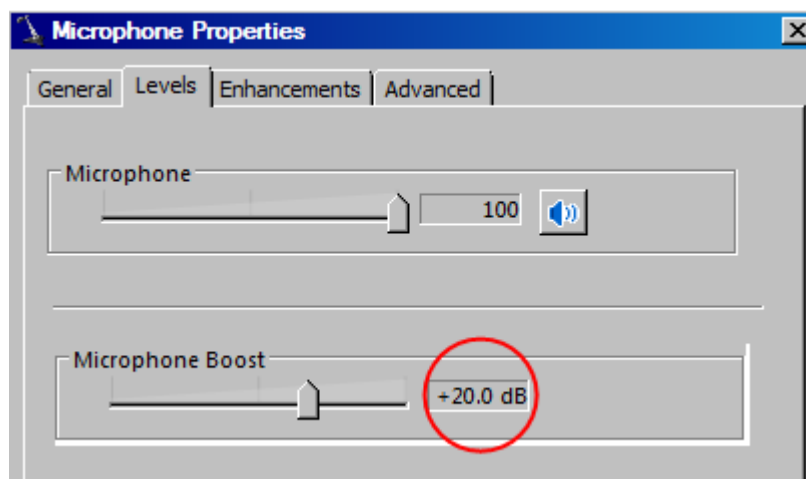
1. DARBSTACIJAS SAGATAVOŠANA EKSĀMENAM

- 1.1. Programmatūras un darbstaciju sagatavošanai, kā arī gatavībai sniegt informatīvu atbalstu uz vietas, jālūdz palīdzība attiecīgās izglītības iestādes IKT speciālistam.
- 1.2. Šīs programmatūras izmantošanai var lietot galddatorus, kuriem ir jāpievieno ārējais mikrofons un audio izvadierīce (skaļruņi). Ierakstam var izmantot arī klēpj datorus, kuriem mikrofons un skaļruņi ir iebūvēti. Par mikrofona, skaļruņu darbību jāpārbauda savlaicīgi pirms eksāmena norises.
- 1.3. Lai nodrošinātu labu ieraksta skaņas kvalitāti, **vēlams izvēlēties tādas darbstacijas**, kurās ir pieejami datora ražotāja papildu skaņas iestatījumi, kuros var izslēgt skaņas fonējumu (1. att.).

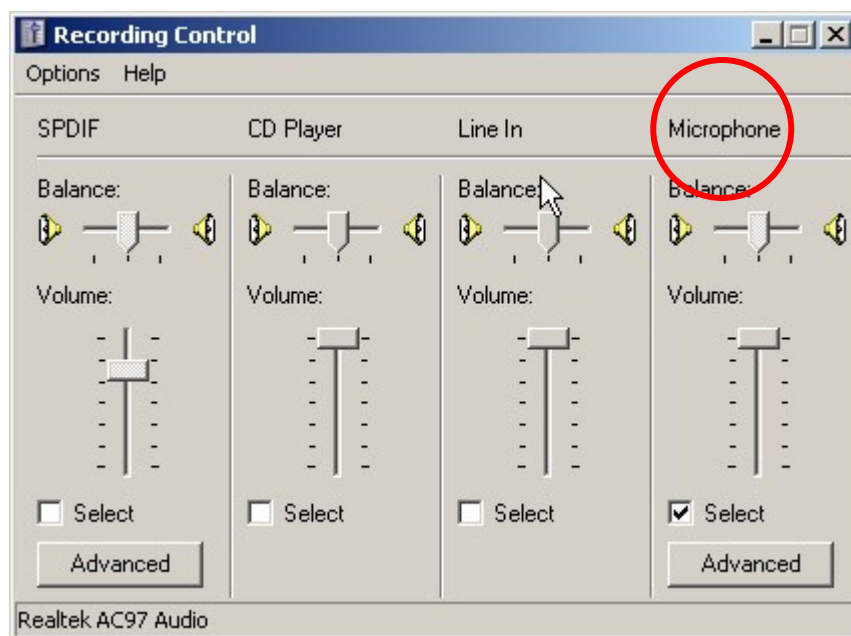
1.att. Fona trokšņu izslēgšana operētājsistēmas iestatījumos (piemērs)

- 1.4. Windows vidēs mikrofona atribūtos tiek piedāvāta iespēja palielināt mikrofona jutības līmeni, tādā veidā paaugstinot ieraksta skaļuma līmeni (2.att).

2.att. Mikrofona jutības līmeņa regulācija (ļoti vēlams)

- 1.5. Noteikti ir jānodrošina, lai attiecīgās darbstacijas mikrofona skaļuma līmenis ir noregulēts līdz maksimālajai atzīmei (3.att.).

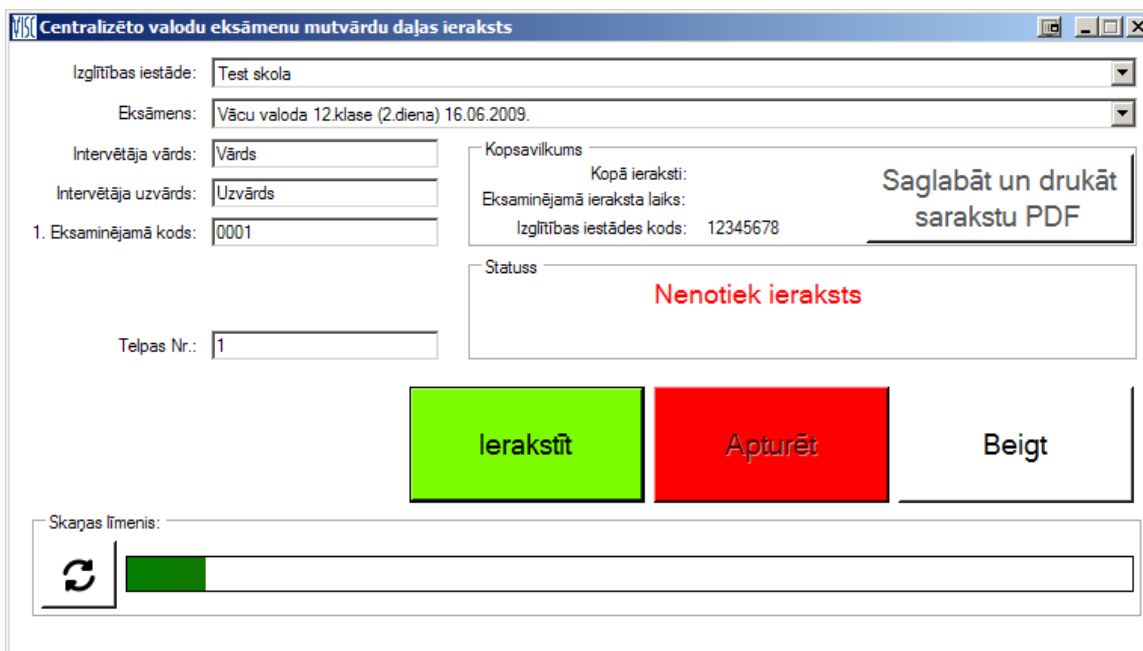

3.att. Mikrofona ieraksta skaļuma līmeņa regulācija, piem., Windows XP vidē

- 1.6. Pirms attiecīgā eksāmena noteikti jāpārliedz, vai programmatūra strādā un ieraksts tiek sekmīgi veikts.
1.7. Izglītojamajam un intervētājam nav nepieciešams atrasties īpaši tuvu mikrofonam un ļoti skaļi runāt, ja datora iebūvētā vai ārējā mikrofona jutība un ieraksta kvalitāte ir apmierinoša.

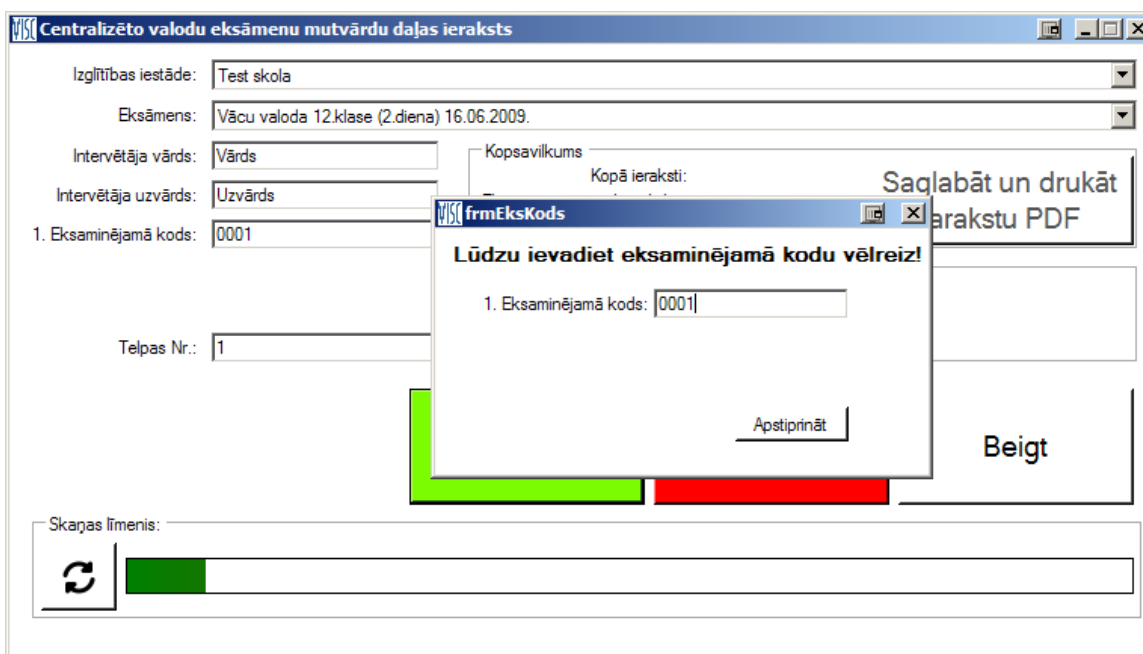
2. PROGRAMMATŪRAS IZMANTOŠANA

- 2.1. Saskarnē nepieciešams precīzi izvēlēties konkrēto eksāmenu ar attiecīgo dienu (4.att.). Informāciju, kas parādās zonā *Kopsavilkums* nav nedz nepieciešams, nedz arī iespējams mainīt.

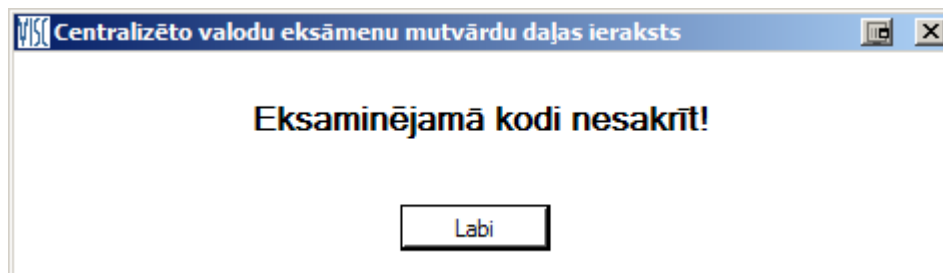
4.att. Centralizēto valodu eksāmenu mutvārdu daļas ieraksta programmatūra

- 2.2. Intervētājs ir persona, kas eksāmenā sarunājas ar izglītojamajiem. Vērtētāja (novērtē izglītojamā atbildes un ieraksta vērtējumus vērtēšanas protokolā) vārdu un uzvārdu nav jāievada, jo vērtēšanas protokolā ir viņa dati.
- 2.3. No piedāvātā saraksta jāizvēlas attiecīgā izglītojamā izglītības iestāde. Iestāžu nosaukumi ir sakārtoti alfabētiskā secībā. Nospiežot kādu burtu taustiņu uz tastatūras, iespējams ātrāk pārvietoties uz pirmo iestādi, kuras nosaukums sākas ar šo burtu.
- 2.4. Izglītības iestāžu VISC kodi programmā parādās automātiski, ja veikta iestādes izvēle.
- 2.5. Katram izglītojamajam VISC iestādes ietvaros piešķir unikālu 4 ciparu kodu, kurš tiek izmantots jebkurā eksāmenā, kuru attiecīgais izglītojamais kārtos.
- 2.6. Pirms ieraksta uzsākšanas programmatūra lūdz ievadīt attiecīgo izglītojamā kodu vēlreiz (5.att.). Šāds risinājums ir izveidots, lai novērstu kļūdas, reģistrējot izglītojamā kodu.

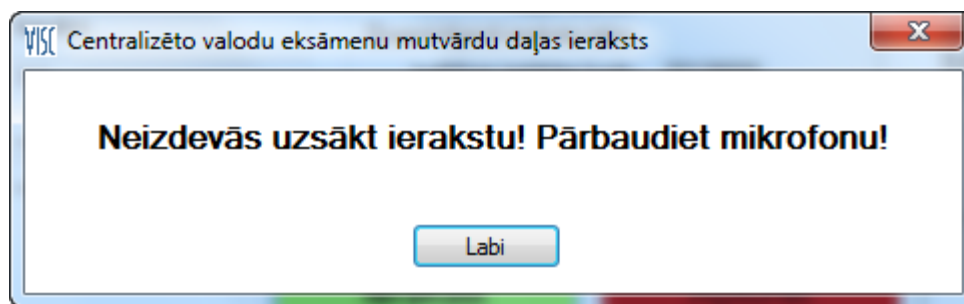
5.att. Eksaminējamā koda otrreizējs pieprasījums pirms ieraksta

- 2.7. Ja otreiz ievadītais kods nesakrīt ar pirmajā reizē ievadīto, ieraksts nesākas (6.att.).

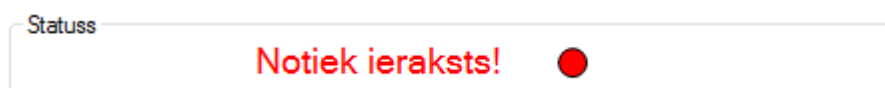
6.att. Kļūdas paziņojums par kodu nesakritību

- 2.8. Ja kaut kādu iemeslu dēļ datoram nav pievienots mikrofons, programmatūra par to ziņo, attiecīgi brīdinot (7.att.).

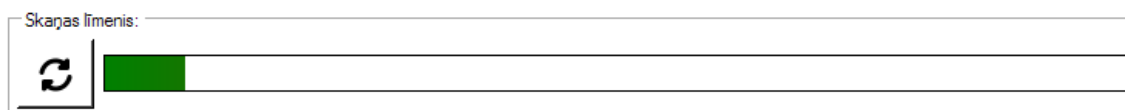
7.att. Kļūdas paziņojums par mikrofona neesamību

- 2.9. Veiksmīgi sākot ierakstu, programmatūra visu ieraksta laiku norāda uz to, ka šobrīd notiek ieraksts (8.att.).

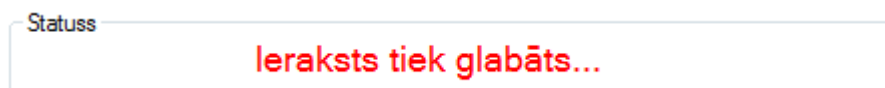
8.att. Ieraksta norises indikators

Programmatūras logā ir iestrādāts indikators, kas rāda skaņas līmeni (9.att.). Ja līmeņa skala nemaz niekrāsojas zaļā krāsā vai iekrāsojas tikai nedaudz, tas norāda, ka ierakstās klusums vai ieraksts būs sliktā kvalitātē.

9.att. Skaņas līmeņa indikators

- 2.10. Pēc ieraksta apturēšanas, skaņas materiāls tiek saglabāts datora cietajā diskā, programmas mapē „Ieraksti”. Vēršam uzmanību, ka programmatūrai ir nepieciešams neliels laiks, lai saglabātu katru ierakstu, tāpēc pēc taustiņa *Apturēt* nospiešanas ir nepieciešams uzgaidīt (10.att.). Jo garāks ir bijis ieraksts, jo ilgāks laiks nepieciešams saglabāšanai. Piemēram, 10 min ieraksts saglabājas vidēji 45 sek. Saglabāšanas laiks ir atkarīgs no attiecīgās darbstacijas jaudas (veiktspējas).

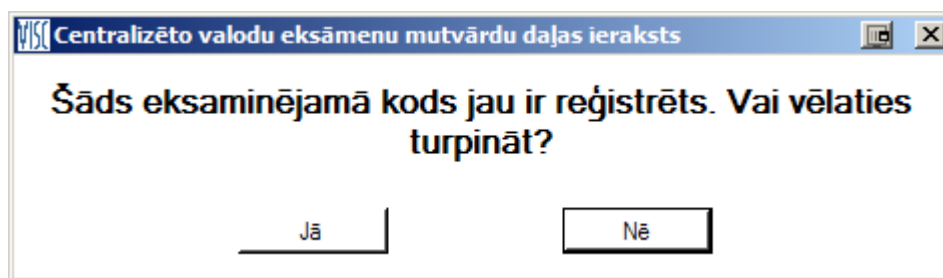

10.att. Ieraksta datnes saglabāšanās procesa paziņojums

11.att. Saglabātās ieraksta datnes paziņojums

- 2.11. Tikai pēc programmatūras apstiprināšanas paziņojuma (11.att.) var turpināt darbu.
- 2.12. Pēc katra ieraksta ir nepieciešams ievadīt tikai nākamā izglītojamā kodu un atkal sākt ierakstu. Iestādes nosaukums un kods automātiski ir tāds pats kā iepriekšējam ierakstam.
- 2.13. Ja, vēloties sākt ierakstu, kļūdas pēc, tiks atkārtoti ievadīts jau ierakstīta izglītojamā kods, programma brīdinās par eksaminējamā esošu ierakstu (12.att.). Brīdinām, ka apstiprinot ierakstu ar jau eksaminēta skolēna kodu, jaunā ieraksta datnes nosaukums tiks papildināts ar indeksu.

12.att. Paziņojums par jau eksistējoša izglītojamā ieraksta datnes esamību

2.14. Ierakstu programmatūru var un drīkst izmantot arī citu valodu vai materiālu ierakstīšanai, taču šajā gadījumā Eksāmena vietā jāizvēlas „Cits”. Mapē „Ieraksti” šīs skaņas datnes būs atrodamas mapē CITAVALODA.

3. DARBS AR IERAKSTU DATNĒM UN ATSKAITI

- 3.1. Izglītības iestādes veic darbības ar datnēm, kas atrodas programmatūras mapē „Ieraksti”.
- 3.2. Datnē „Saraksts” tiek saglabāta informācija par iestādi, eksāmenu un izglītojamā ieraksta laiku. Šī datne tiek izmantota, lai izdrukātu ierakstu sarakstu, ko jāsūta VISC kopā ar ierakstu datnēm. Līdz ar to, šīs datnes nekādā gadījumā nedrīkst dzēst.
- 3.3. Datne „Saraksts” attiecīgo priekšmetu mapēs tiek ģenerēta automātiski sākot ierakstu, tāpēc tikai pēc izmēģinājuma veikšanas šīs mapes kopā ar ieraksta failiem var droši dzēst.
- 3.4. Lai izdrukātu ierakstu sarakstu, programmas logā jānospiež saraksta drukāšanas taustiņš un piedāvātā PDF datne jāsavienā kādā no datoru mapēm (šīs PDF datnes NAV elektroniski jānosūta VISC). Šīs PDF datnes viegli var izdrukāt vai pārnest uz jebkuru citu datoru drukāšanai. Ja drukāšanas taustiņš ir neaktīvs un nevar izdrukāt ierakstu sarakstu, programmā jānorāda skola, pareizais eksāmens un diena, jāaizpilda informācija par vērtētāju, telpu, jānorāda skolēna kods 0000 un jāveic īss ieraksts (1-2 sekundes). Pēc ieraksta drukāšanas taustiņš būs aktīvs un būs iespējams izdrukāt iepriekš veikto ierakstu sarakstu.
- 3.5. Visas priekšmetu mapes, kas atrodas mapē „Ieraksti”, iestādes IKT speciālists ieraksta datu nesējā (CD/DVD) un pievieno to pārējiem eksāmena materiāliem, kas tiek sūtīti VISC.
- 3.6. Gadījumos, kad eksāmens tiek organizēts vairākās dienās, mapju ierakstīšana 3.5.apakšpunktā minētajos datu nesējos jāveic katras dienas beigās. Tas attiecas arī uz 3.4.apakšpunktu.
- 3.7. Pirms datu nesēja nosūtīšanas ir jāpārliedz, ka ierakstītās datnes no datu nesēja var atskaņot.
- 3.8. Ilustratīvs datu nesēja noformējums un saturs ir attēlots šīs rokasgrāmatas beigās.
- 3.9. Gadījumos, kad eksāmens tiek organizēts vairākas dienas, visi materiāli (diski un saraksti) tiek nosūtīti VISC vienā sūtījumā pēdējā norises dienā. Attiecīgās dienas ierakstus nepieciešams ierakstīt datu nesējā un kopā ar tās pašas dienas izdrukām nodot izglītības iestādes vadītājam. Izglītības iestādes vadītājs ir atbildīgs par datu nesēju un izdrukāto sarakstu drošu un konfidenciālu glabāšanu līdz nosūtīšanai VISC. Visus datu nesējus un izdrukas jānosūta vienā aploksnē.

4. ORGANIZATORISKIE JAUTĀJUMI

- 4.1. Pirms sākt eksāmenu (pirms pirmā izglītojamā atbildes), noteikti jāveic izmēģinājuma ieraksts ar skolēna kodu 0000 (ierunājot eksāmena nosaukumu, datumu, eksāmena dienu) un jāpārliedz par labu ieraksta

kvalitāti.

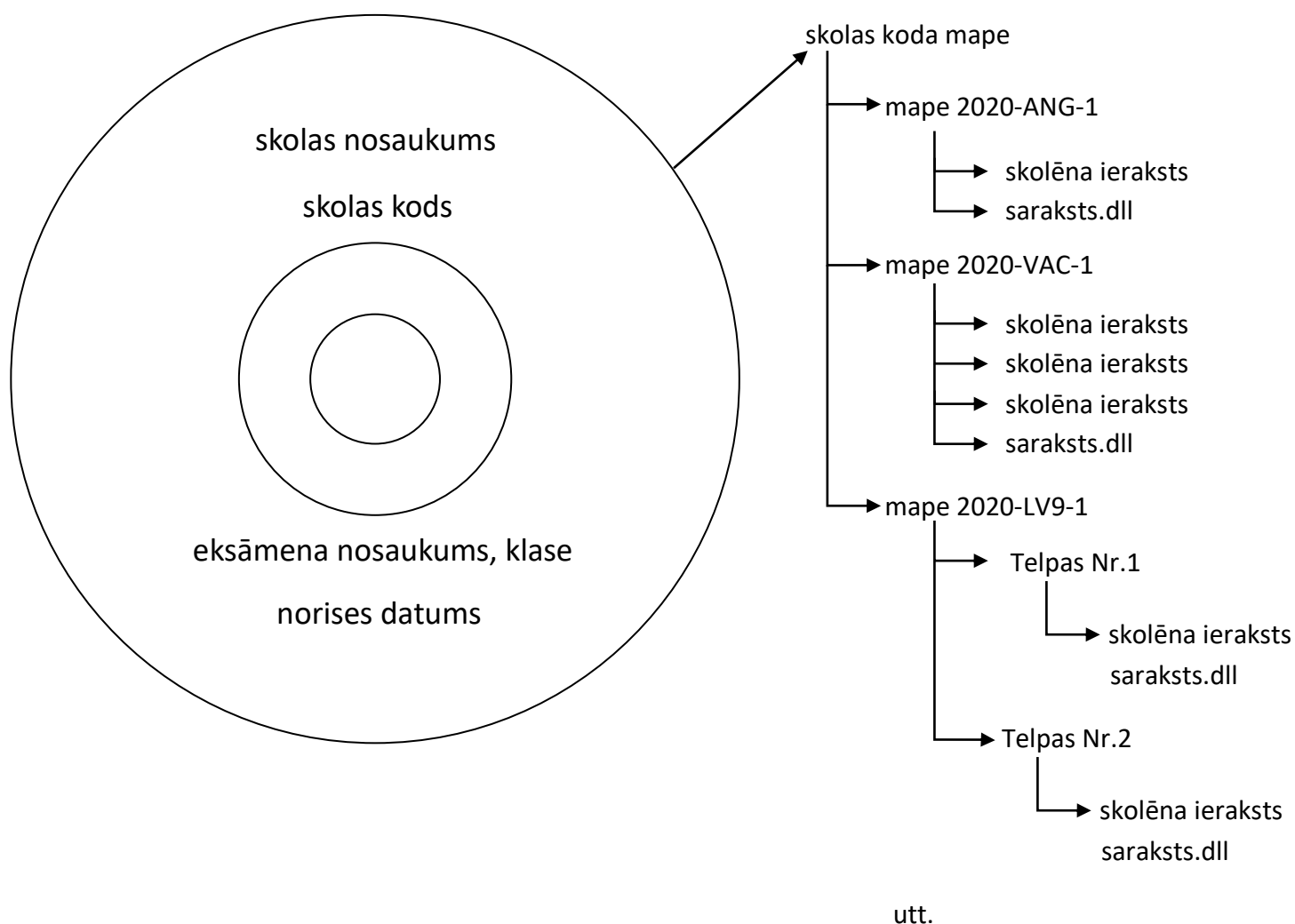
4.2. Uzsākot ierakstu, intervētājs nosauc izglītojamā koda numuru (4 cipari) un izglītojamā izvēlētās biļetes numuru.

4.3. Starpbrīžu laikā ieraksti nenotiek .

4.4. Ja aparatūras, programmatūras bojājumu vai atbildīgās personas kļūdas dēļ tiek pārtraukts ieraksta process, tiek uzsākts jauns ieraksts un attiecīgais izglītojamais turpina atbildi. Par notikušo tiek sastādīts akts.

4.5. Neskaidrību un citu jautājumu ar šo programmatūru saistītajos gadījumos nepieciešams sazināties ar VISC: t.60001605, andrejs.sirotkins@visc.gov.lv .

5. DATU NESĒJA NOFORMĒJUMS UN TĀ SATURA STRUKTŪRA (PIEMĒRS)

Ja eksāmena norise tiek organizēta vairākas dienas, katras dienas sagatavotā diska struktūra un principi nemainās. Atšķirībā no pirmās dienas mapēm, priekšmetu mapes šajos diskos būs, piemēram, 2020-ANG-2, 2020-LV9-2 utt. Atgādinām, ka šo mapju nosaukumus automātiski veido pati programma. Skolas pārstāvim ir jāizveido tikai viena skolas koda mape katrā diskā (piemēram, 30124005) un vajadzības gadījumā telpu apakšmapes.